

LEGATIE
DER
NEDERLANDEN

ingek. 05
Volgn^o 8092

APARTADO 949

-1.88
advies Hfd. Ess. 2

N° 2379 PER KOERIER

Caracas, 18 October 1943.

Venezolaansche arbeiders
op Curaçao.

Met verwijzing naar de ter zake gevoerde correspon-
tie en diverse courantenartikelen die zonder geleidbrief werden in-
gezonden, heb ik de eer Uwer Excellentie mede te deelen, dat de
perscampagne over de boven aangehaalde quaestie nog steeds aan-
houdt. Eergisteren bevatte "El Universal" in het editoriale gedeel-
te een kort artikel, waarvan ik een vertaling hierbij voeg.

Het semi-officiële blad "El Tiempo" dat tot dusver
over de zaak gezwegen heeft, zond mij Zaterdagmorgen een reporter.
Ik heb medegedeeld dat ik ter zake geen inlichtingen kon verstrek-
ken, aangezien het hier blijkbaar een quaestie betrof tusschen eene
particuliere onderneming en arbeiders die met haar een arbeidscon-
tract gesloten hadden, dat ik echter de zekerheid kan geven dat de
organen die op Curaçao over arbeidsgeschillen hebben te oordeelen,
volkomen onpartijdig zijn.

Van Jhr. Loudon vernam ik dat de ontslagen arbeider Na-
vas, die het eerst verklaringen aan de "Nacional" moet hebben afge-
legd over slechte behandeling van Venezolaansche arbeiders, zonder
eenige klacht en klaarblijkelijk volkomen tevreden met de behande-
ling die hij had ondervonden, van Curaçao was vertrokken. Zelfs zou
hij den wensch hebben te kennen gegeven, langer in dienst te blij-
ven. Niettemin moet de heer Marti Cordido, die kort geleden op Cura-
çao was, een zeer ongunstig verslag over de arbeids- en levenscon-
dities der Venezolaansche arbeiders op Curaçao hebben uitgebracht.

Geheel afgezien van de vraag of, en zoo ja, in hoeverre,
zulks op waarheid berust, lijdt het geen twijfel of met de perscam-
pagne wordt beoogd, stemming te maken tegen het Nederlandsche gezag
op Curaçao, evenals het geval was bij vroegere incidenten die wer-
den geprovoceerd of onnoodig werden opgeblazen. "El Universal"
tracht ten slotte, zooals uit het bijgaande uitknipsel blijkt, aan
de zaak een politiek aanzien te geven.

Naar mij ter oore is gekomen, hebben zoowel de heer Mar-
ti Cordido, als de Venezolaansche Consul Morrison met directieleden

volkomen onpartijdig zijn.

Van Jhr. Loudon vernam ik dat de ontslagen arbeider Navas, die het eerst verklaringen aan de "Nacional" moet hebben afgelegd over slechte behandeling van Venezolaansche arbeiders, zonder eenige klacht en klaarblijkelijk volkomen tevreden met de behandeling die hij had ondervonden, van Curaçao was vertrokken. Zelfs zou hij den wensch hebben te kennen gegeven, langer in dienst te blijven. Niettemin moet de heer Marti Cordido, die kort geleden op Curaçao was, een zeer ongunstig verslag over de arbeids- en levenscondities der Venezolaansche arbeiders op Curaçao hebben uitgebracht.

Geheel afgezien van de vraag of, en zoo ja, in hoeverre, zulks op waarheid berust, lijdt het geen twijfel of met de perscampagne wordt beoogd, stemming te maken tegen het Nederlandsche gezag op Curaçao, evenals het geval was bij vroegere incidenten die werden geprovoceerd of onnoodig werden opgeblazen. "El Universal" tracht ten slotte, zooals uit het bijgaande uitknipsel blijkt, aan de zaak een politiek aanzien te geven.

Naar mij ter oore is gekomen, hebben zoowel de heer Marti Cordido, als de Venezolaansche Consul Morrison met directieleden der C.P.I.M. over de mogelijkheid gesproken dat een grooter aantal Venezolaansche arbeiders bij voortduring door de petroleumraffinerijen op Curaçao en Aruba in dienst zou worden genomen; zij zouden zelfs quota als 10% en 25% van al het benodigde personeel genoemd hebben. Van een politiek oogpunt bezien, komt mij een dergelijke uitbreiding van het aantal Venezolaansche arbeiders op Curaçao, bedenkelijk voor.

Volgens een mij verstrekte vertrouwelijke inlichting, beoogt de Venezolaansche Regeering een Commissie aan te wijzen die het geheele vraagstuk der Venezolaansche arbeiders op Curaçao en Aruba zou hebben te onderzoeken en voorstellen eener regeling zou hebben te doen. Wordt dit bericht bevestigd en zou een dergelijke Commissie zich naar Curaçao wenschen te begeven, dan lijkt het mij aanbevelenswaard, ter zake harer toelating een nauwkeurige omschrijving van haar reisdoel te vragen, teneinde te voorkomen dat zij zich bevoegdheden aanmatigt die haar niet toekomen.

De Gezant,

[Handwritten signature]

Zijner Excellentie
Dr. P.A. Kasteel,
Gouverneur van Curaçao
WILLEMSTAD.

DEPARTEMENT ACCOUNTANTSDIENST SOCIALE - EN ECONOMISCHE ZAKEN	
DAT. ONTV. 28-10-43	AG. NO. /
PAR	<i>[Handwritten initials]</i>

*de 31st
let on the
dona about
if will any
Lombard
Cumbria*

16-10-1943
N.M.

Onze arbeiders op Curaçao

De noodzakelijkheid om de levenscondities onzer arbeiders op Curaçao te onderzoeken, bleek kort geleden, toen onze Regeering een arbeidsinspecteur daarheen zond om ter plaatse waarnemingen te doen.

Het is werkelijk te betreuren dat het juist op Curaçao moet zijn, waar onze arbeiders zulk een slechte behandeling ondervinden, terwijl de welvaart dier Kolonie tot stand is gekomen dank zij Venezolaansche inspanning en Venezolaansche bodemschatten. Al ware het slechts op grond van wederkeerigheid, zouden onze landgenooten daar behandeld dienen te worden minstens even goed als andere arbeiders, want per slot van rekening verrichten zij ginds, wat zij eigenlijk in hun eigen land behoorden te doen. Fouten die in het verleden begaan zijn en die spoedig hersteld mogen worden, zijn oorzaak dat thans onze werklieden op Curaçao duizenderlei bekommelingen moeten ondergaan om het voor hun levensonderhoud noodzakelijke loon te verdienen en dat loon laten zij dan nog ginds.

Doch de kern dezer zaak ligt dieper; het betreft hier de positie van Nederland en die van Venezuela in de huidige wereldsituatie. Beide landen maken deel uit van het democratische front, het een als belligerant, het andere als medewerker, op wiens gedrag als zoodanig niets valt aan te merken. Waarom dan worden er zulke ergerlijke verschillen gemaakt tusschen de Venezolanen en lieden van andere nationaliteiten! Noch feitelijke noch moreele gronden kunnen worden aangevoerd om de minderwaardigheidspositie waarin onze landgenooten ginds geplaatst worden te wettigen. De Venezolaansche werkman is voor zijn taak berekend, hij is werkzaam en eerlijk, zorgt voor zijn gezin en houdt zich afzijdig van alle twisten. Moreel ook is er in zijn nationaliteit niets onwaardigs gelegen, integendeel, hij heeft alle reden om trotsch te zijn op zijn Venezolaansche nationaliteit.

Wij gelooven dat dergelijke betreurenswaardige verschillen in de toekomstige wereld moeten verdwijnen, wanneer zoovele thans bestaande ongelijkheden worden geëffend. Doch inmiddels veroorzaakt haar voortbestaan frictie en misverstand en het is in het belang van al onze volken dit te voorkomen. Met een weinig elementaire billijkheid, kunnen al dergelijke zaken op bevredigende wijze geregeld worden en dit gelooven wij, dat ook in het geval van onze arbeiders op Curaçao zal moeten geschieden.

GECODEEERD
ONTVANGEN

Ontvangen geh. schrift tgm. van den Minister van Kolonien, London.

1.12.1943.

*Min. v. Kolonien
- Mr. C. van
- ...
- ...
12/12*

GOUVERNEUR CURACAO

Verwijs brief Gezant Caracas 18 October No 2379 Verzoeken mij
seinen of en in hoeverre Venezolaansche arbeiders wat loon
voeding en huisvesting betreft, minder goed dan andere behandeld
Gevoel overigens niets voor instelling commissie onderzoek en
vaststelling, quota.

[Handwritten signature] VAN MOOK 449

DEP